# GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Joi'a si Duminec'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. . — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 87. Joi, 14|2 Novembre 1878.


## Maghiarii si Prussii.

**Brasiovu**, 13 Novembre 1878.

Prietenii maghiari si prussi avura érasi o mica cérta intre sine. Politicii nostri dela Budapest'a au cu cei dela Berlinu o insusire comuna, care ii apropia incatuva pe unii de altii: aroganti'a adeca, cu care sunt gat'a in totu momentulu a pune tiér'a si lumea la cale. Diferinti'a, ce esiste intre densii in privinti'a acést'a, este, ca maghiarii sunt numai nisce invetiacei, nisce imitatori nedibaci ai celoru dela Berlinu. Ar' voi si ei se faca cate odata politica mare, dér' nu le érta poterile. O singura ochire dela Berlinu ajunge spre ai face se se convinga despre zadarnici'a intreprinderei loru. In momente de aceste ii cuprinde unu simtiementu óre-care de neincredere si amaraciune façia de prietenii loru bismarckiani si atunci 'si arunca intrebarea, ca óre nu ar' fi mai bine a se smuci din braçiele amiciloru nordici, a se lipsi de bunavointi'a loru protectóre si a'si cautá alti prieteni, pe cari se se póta radimá cu mai mare siguritate si succesu.

De candu cu ocupatiunea Bosniei maghiarii au inceputu se dubiteze in bunele intentiuni ale guvernului germanu. Amiciti'a Germaniei — scrise de curendu organulu principalu guvernamentalu din Budapest'a — ne-a costatu fórte multu pe noi ungurii, aducêndu-ne numai noue calamitati esterióre, acést'a amicitia n'a mersu nici odata mai departe, decatu erá angagiate interessele Germaniei. De aceea numitulu organu oftéza pentru alianti'a cu poterile apusene, cu cari, dice, Austro-Ungari'a, ar' esi mai bine la cale, cá cu Germani'a, care in fapta a subordinatu interessele vitale austro-ungare aspiratiuniloru ambitióse ale Russiei.

Prussii, cari la asemeni ocasiuni nu remanu datori cu respunsulu, si cari cunoscu situatiunea interióra a monarchiei nóstre celu puçinu asia de bine déca nu mai bine cá redactorii dela „Pester Lloyd“ s'au grabitu ale spune acestora parerea, dupa obiceiulu loru, fara nici o gena: — „La espectoratiunea organului oficialu din Pest'a avemu a respunde — scrie „National Zeitung“ din Berlinu — ca nu Germani'a este o pedeca pentru Austro-Ungari'a ci giurstarile sale interióre sunt cari o impedeca. Cercurile politice ale Ungariei, cari sunt la carma dela 1867 incóce si-au perdutu timpulu celu scumpu cu prepararea de totfeliulu de dulcetiuri ale vanitatii nationale, si au cheltuitu atati bani pe ele, incatu acuma si-au perdutu totu creditulu publicu. Pe lenga alotriile aceste maghiarii mai lasara frênele libere si poftei loru de resbunare nationala si apasau, unde numai poteau pe slovaci, serbi, romani si sasi in propri'a loru tiéra. Orbi'a loru merse asia departe, incatu aretara inimiciti'a loru, in modu fórte provocatoriu si cu fiecare ocasiune, façia de poporatiunea Turciei nordice, pre candu din contra mintea sanetósa trebuia se-i faca se cunósca, ca problem'a Ungariei erá a-și regula referintiele sale interne si esterne dupa consiliulu lui Kossuth astfeliu, incatu prin acést'a Ungari'a se se fi presentatu, cá unu punctu de radimu alu tuturoru aspiratiuniloru popóreloru vecine. Printr'o asemenea politica Ungari'a ar' fi castigatu o positiune tare si ar' fi facutu Europei celeilalte unu mare serviciu. Dér nu, conformu dorintiei partidei domnitóre Ungari'a a trebuitu se apara pretutindeni cá dieulu maghiaru cu biciulu in mana si astfeliu s'a intemplatu, ca statulu maghiaru nu are in giurulu seu nici unu amicu, ba din contra cele mai multe state vecine i sunt inimici declarati. Din necazulu acesta sei scóta óre pe unguri imperiulu germanu cu negligerea proprieloru sale interesse séu se se multiamésca a fi amenintiatu cu o contra-aliantia francesa? Dér' amenintiarile unguriloru nu ne facu nici o dorere de capu!“

Sinceritatea acestui respunsu nu'o va pune nimeni in dubiu, si prietenii din Budapest'a au simtitu atatu de adêncu argumentele frapante ale organului liberalu-nationalu din Berlinu incatu n'au potutu se aduca alte argumente in contrale, decatu repetindu asertiunea ca in pracsa alianti'a celoru trei mari imperatii a fostu numai o aliantia a celoru doui, a Germaniei si a Russiei in contra Austro-Ungariei, pe care Germani'a a manat'o in Bosni'a cá se o slabésca si se o compromita. Punctulu principalu, pe care se baséza argumentatiunea diuariului prussianu si care se refera la apasarea nationalitatiloru in Ungari'a, a remasu necombatutu de catra politicii dela „Pester Lloyd“. Prietenii din Budapest'a se simtu aci cu musc'a pe caciula si de aceea tacu infundati, ér' prietenii dela Berlinu sciu pré bine cu ce se le astupe gur'a.

## Deschiderea delegatiuniloru.

Dumineca in 10 Nov. a primitu Maiestatea S'a cele doue delegatiuni in palatulu regalu din Bud'a. La vorbirile presiedintelui delegatiunei austriace comitele Coronini, si a presiedintelui delegatiunei ungare Iosifu Szlavy, a disu Maiestatea S'a: „Guvernulu, fidelu tractatului dela Berlinu se va intrepune pentru o consecinta si generala esecutare a lui. Problem'a militara din Bosni'a, fiindu curêndu si cu succesu resolvata, a fostu possibilu a rechiamá o fórte insemnata parte din armat'a de ocupatiune. Guvernulu se va sili acuma intr'unu modu seriosu de a aduce in consonantia sacrificiele cerute de ocupatiune cu situatiunea financiaria a monarchiei, si de a grabi momentulu, candu cheltuielile de administrare ale Bosniei si Herzegovinei voru poté fi acoperite din mediulócele proprie ale acestoru doue tieri. Speranti'a, ca acést'a va succede, este cu atatu mai fundata, cu catu relatiunile monarchiei cu tóte poterile sunt din cele mai bune. Imperatulu are increderea, ca delegatiunile voru dá concursulu loru pentru fericit'a inchiaiere a opului inceputu spre sustienerea pacei europene spre binele si glori'a monarchiei.“

Comitele Andrássy a fostu de façia in siedintiele de deschidere ale delegatiuniloru, carora le-a presentatu proiectulu budgetului comunu pentru 1879, care recere cheltuieli in totalu de 109.850,297 fl. Cele mai mari sunt pretensiunile ministrului de resbelu imperialu, care intre altele cere 8 milióne florini pentru imbunatatirea puscei „Werndl“, care se va perfectioná asia, cá se póta bate cá si pusc'a germana „Mauser“ 2100 pasi departe. — Este interessantu, ca opositiunea din delegatiunea austriaca este multu mai mare, cá in delegatiunea ungara. Se dice, ca comitele Andrássy ar' poté contá in delegatiunea austriaca numai pe trei voturi. In comissiunea budgetara a acestei delegatiuni s'au alesu intre 11 membri abia siepte insi, de cari se póte dice cu siguritate, ca voru votá pentru politic'a comitelui Andrássy. Catu despre delegatiunea ungara ia succesu dlui Tisza a face se se aléga intr'ens'a toti candidatii guvernului. Astfeliu din partea acést'a comitele Andrássy n'are de a se teme de opositiune.

## Deputatiunea dietei croate,

ce constá din presiedintele Nicolae Krestics si primulu vice-presiedinte Dr. Iosifu Wuscsics si care a mersu se predé monarchului adress'a dietei, a fostu primita in 7 Nov. la 2 óre p. m. de catra Maiestatea S'a in palatulu regalu din Bud'a. Cu ocasiunea acést'a a tienutu Krestics urmatórea vorbire:

„Maiestatea Vóstra! Diet'a regateloru Croati'a, Slavoni'a si Dalmati'a in totdeauna fidela Maiestatii Vóstre ne-a incredintiatu sarcin'a fórte onorifica a depune cu veneratiune omagiala pré devot'a ei adressa la piciórele tronului Maiest. Vóstre. Ne simtimu fericiti a satisface insarcinarei nóstre si a dá totodata espressiune aceloru simtieminte sincere de loialitate si supunere, cari totdeauna au insufletitu diet'a regateloru Croati'a, Slavoni'a si Dalmati'a fidela Maiestatii Vóstre.

„Maiestatea Vóstra! Acést'a pré devota adressa este unu echou fidelu alu aceloru cuvinte gratióse, pe cari Maiest. Vóstra a binevoitu a le adressá in pré inaltulu rescriptu dela 16 Sept. a. c. catra diet'a pré supusa a regateloru Croati'a, Slavoni'a si Dalmati'a. Dér' si la acést'a ocasiune n'a potutu diet'a numiteloru regate intotdeauna fidelu supusa Maiestatiei Vóstre, decatu se-'si espuna din nou dorintiele sale cu privire la reintegrirea pana acuma inca totu neesecutata a acelorasi regate, precumu si bucuri'a s'a cea mai cordiala si care nu se póte esprima cu cuvinte, façia cu acele mari victorii ale bravei armate a Maiestatii Vóstre, cari nu numai ca au desteptatu din nou cele mai gloriόse reminiscentie ale monarchiei, ci au datu o noua dovada s despre iubirea de jertfa fora esemplu, despre amórea si alipirea tuturoru popóreloru, cari vietiuiescu fericitu sub sceptrulu gloriosu alu Maiestatii Vóstre. Dumnedieu se tiena, Dumnedieu se protéga pe Maiestatea Vóstra sacrata!“

Maiestatea S'a a respunsu in urmatoriulu modu:

„Primescu cu placere asigurarile de loialitate si fidela alipire, ce contiene adress'a, si ve impoternicescu a transmite celoru ce vau tramisu multiamirea Mea regala pentru acést'a. Considerandu, ca o datoria a Mea cá regentù este de a me ingrigi in deosebi si pentru apararea competintieloru de statu si a asiediaminteloru legale, nu potu se nu observu, ca diet'a Croatiei si Slavoniei s'a ocupatu si cu cestiuni, cari, precumu sunt cu deosebire afacerile esterióre ale monarchiei, nu cadu in competinti'a legala a numitei diete. Asteptu prin urmare, cá acésta dieta se observe pe viitoriu bine marginele, pana unde se estinde competinti'a s'a si se se folosésca de aci incolo s la numirea corónei Mele ungare de acele espressiuni, cari stau in consonantia cu legile esistente.“

„Pester Lloyd“ se bucura, ca monarchulu a mustratu pe croati. Dupa cumu scriea corespondintele din Agramu alu diuariului „Deutsche Zeitung“ croatii se temeau, ca maghiari 'si voru dá tóta silinti'a, pentru-cá respunsulu, ce'lu va dá monarchulu croatiloru, se nu fia pré favorabilu. Severitatea cuventeloru monarchului, adressate deputatiunei croate, cauta se o mai slabésca foi'a croata „Obzor“ prin impartasirea unoru pré gratióse asertiuni facute de catra imperatulu façia de deputatii croati baron Smaics, Cuculievics si Miscatovics, pe cari ia onoratu la soareau'a curtii cu o avorbire. Catra Miscatovics dise Maiestatea S'a regele, laudandu bravur'a si iubirea de jertfa a tierei: „Am avutu in adeveru bucuria cu Croati'a“. — „Acésta tiera va si 'sta cu tóte poterile sale gata la ordinile Maiestatii Vóstre“, cutezà a respunde deputatulu. „Dá, sciu, sunt convinsu de acésta“, respunse cu vinetate regele. „In Croati'a nu ne potemu inchipui, ca se fi versatu noi sange, spre a lasá tierile ocupate ori-cui“. observa inca deputatulu. La acésta Maiestatea S'a, cá si candu n'ar fi auditu, s'a esprimatu cu cuvinte pré gratióse asupra dietei croate.

## Din diet'a Ungariei.

Desbaterea asupra cestiunei, ca óre se se iè in consideratiune propunerea lui Ernestu Simonyi privitóre la darea in judecata a ministeriului avù locu in siedinti'a dela 5 Nov. Dupa ce 'si-a motivatu Simonyi propunerea cu argumentele cunoscute deja din actulu de acusatiune, se primi cererea a 22 de deputati, cá asupra cestiunei, déca propunerea lui E. Simonyi se se admita séu nu la desbatere meritoria, se se faca votare nominala. Cu-o maioritate de 75 voturi s'a decisu, cá propunerea lui Simonyi se nu se admita la desbatere. . . Dintre 422 deputati verificati au fostu numai cevasi peste jumetate de façia si dintre acesti'a au votatu 95 cu dá si 170 cu ba.

Pentru admiterea propunerei lui Simonyi la desbatere au votatu membrii presenti ai stangei estreme ai opositiunei intrunite si deputatii serbesci Michailu Polit si Nicolae Macsimovici si dintre cei siese sasi opositionali numai deput. Zay; ceilalti 5 au fostu absenti. Asemenea au fostu absenti Paulu Király, Paulu Hoffmann si Lonyay; Stefanu Bitto a votatu cu ba. Ministrii, indata ce a venitu la ordinea dilei propunerea lui Simonyi, au parasitu unulu dupa altulu sal'a siedintieloru si nu au fostu de façia nici in timpulu vorbirei lui Simonyi, nici la votare.

In cas'a magnatiloru la 5 Nov. comissiunea alésa pentru compunerea adressei la discursulu tronului, a depusu pe biroulu casei proiectulu seu. Acestu proiectu in totalitate nu este decatu o parafrasa a mesagiului, este catu se póte de moderatu si in tonu conciliatoriu si devotu compusu. Numai intr'unu punctu isi esprima ingrijirea si dorerea magnatii tierei, acolo adeca unde este vorb'a de jertfele financiare ále tierii... „Cu parere de reu vedemu — dicu magnatii, — ca ocuparea a facutu necessarie atatea cheltuieli, incatu ecuilibrulu financieloru statului este din nou amenintiatu. Standu lucrulu astfeliu cu tóte, ca scimu pretiui bravur'a armatei, — nu potemu se ascundemu inaintea Maiestatii Vóstre, ca in tiéra domnescu mari ingrijiri, cá nu cumva ocuparea aceloru provincii se aiba o influintia stricatiósa, impedecatória asupra desvoltarei folositóre a acelei garantii, care este cea mai de capetenia pentru sórtea natiunei: asupra poterei interióre a tierii.“ In fine dice adress'a, ca primesce cu multiamita cuvintele princiarie, cari indreptatiescu la speranti'a, ca guvernulu are intentiunea de a duce la finitu ocupatiunea cu cea mai mare crutiare a popóreloru in aducerea de sacrificii.

## Ocuparea Dobrogei.

Cu privire la traganarea ocupatiunei Dobrogei scrie „Romani'a libera“ de Marti intr'unu articulu de fondu intre altele:

„Intardierea trecerei nóstre in Dobrogea ne-a inspiratu inca de multu óre-cari temeri. Fara se fi avutu cunoscintia sigura de causele, cari tieneau in locu armat'a nóstra, destinata a ocupá Dobrogea, noi amu presupusu si cu dreptu cuventu, ca Russi'a redica noue dificultati guvernului nostru. Nu ne-amu insielatu, in adeveru. Pentru nimeni nu mai póte fi astadi o taina, ca Russi'a, in contr'a decisiunii expresse si categorice a tractatului dela Berlinu, cerea dela noi invoiel'a de a ocupá unu unghiu, destulu de insemnatu cá intindere si cá positiune strategica, in lini'a despre apusu a possessiunei, ce ni se acordase, prin vointi'a unanima a Europei. Cu tóte acestea diuariele russe oficióse, nu incetéza cu incredintiarile si cu asigurarile, ca diplomati'a dela St.-Petersburgu doresce cu sinceritate strict'a indeplinire a clauseloru tractatului dela Berlinu. . . . Dér' noi in nici unu casu n'amu fi potutu primí o pretensiune, care ne-ar' fi compromisu fórte tare in ochii celorulalte poteri, cari iscalisera actulu dela Berlinu. Odata, ce natiunea luase hotarirea nestramutata de a urmá celoru dictate de areopagulu europeanu, ea numai erá voluica, nici din bun'a ei placere, nici prin amenintiari séu promissiuni din afara, se schimbe o iota macaru, din cele ce steteau scrise pe actulu marelui congressu. Aflamu inse, ca dificultatile delimitarii esacte a pamentului ce ni se cuvine, ar' fi acumu inlaturate, in urm'a intervenirei comissiunei europene, insarcinate anume cu acest'a; si ca in pucine dile, trupele nóstre adunate la Brail'a, voru trece in sfersitu la destinatiunea loru.

„Ne-amu simtitu indatorati, — dice mai departe numit'a fóia — de a starui cá guvernulu se grabésca ocupatiunea, fiindu-ca pe langa celelalte tóte vorb'a latinului: „Pe catu timpu Rom'a se chibzuiesce Saguntulu piere.“ E tristu, in adeveru, a spune, ca administratiunea de adi a Dobrogei depune fórte multu zelu, pentru a pescui in ap'a turbure a timpului acest'a de transitiune, in care se resbate acea biata provincia. Impositele se stringu cu o mana fórte avida si pentru catu se póte mai lungu timpu: asum chiaru, in ajunulu intrarii nóstre in stapanire, avutulu publicu alu provinciei se vinde si se disface in ¡pripa, atatu pe catu se potu gasi comparatori; contracte economicóse de arendari pe diecimi de ani cu arende platite pentru totu cursulu vremii, sunt sigilate si parafate, in modulu celu mai espeditivu, — astfeliu ca russii, in bunatatea loru, voru se nu ne faca multa bataie de capu financiara, candu vomu luá in stapanire acelu petecu de pamentu. Vomu vedé inse mai tardiu, cata valóre voru avé tóte acele transactiuni, cari sunt de natura a micsiorá, in modu atatu de simtitoriu, beneficiele cuvenite numai statului nostru.

## Angli'a si Afganistanulu.

Diuariulu anglesu „Globe“ publica o relatiune, ce sustiene ca e autentica, asupra originei neintielegeriloru dintre Angli'a si Afganistanu. In anulu 1876 a fostu invitatu lordulu Lytton pe emirulu de Afganistanu se iè parte la o adunare in Delhi, unde regin'a Angliei fù proclamata de imperatésa a Indiiloru. Emirulu nici nu a respunsu macaru la acésta invitare. Intru aceea a primitu guvernulu (anglesu alu) Indiei scirea, ca emirulu este nemultiamitu si ca in Cabul se afla unu spionu russescu. Guvernulu a invitatu pe emirulu la o conferintia in Pesiaver. Emirulu a fostu representatu la acést'a conferentia printr'unu tramisu specialu. Conferenti'a s'a inceputu la 23 Ianuariu 1877 si a duratu siese septemani; dér' emirulu nu a voitu se faca nici unu arangiamentu cu anglesii. Angli'a cerù, cá se i concéda a tramite representanti la Herat, Balkh si Kandahar, fara a persiste de a avé si in Cabulu unu representantu, de órace acést'a nu era pe voi'a emirului. Angli'a din parte-i oferi emirului o aliantia ofensiva si defensiva, precumu si ca va incepe ai dá earasi lui Dost Mohamet subventiunea de mai inainte. Déca emirulu ar' dori, cá urmasiulu seu la tronu se fia fiiulu seu favoritu Abdulla, atunci Angli'a este gat'a ai garantá aeést'a successiune.

Propunerile aceste i s'au facutu emirului printr'o scrisore. Respunsulu la acést'a scrisóre a aratatu, ca emirulu este unu omu neimpacabilu, care nu potea se sufere pe anglesi si aruncá in contra loru cele mai amari invinovatiri. Emirulu priviea ocupatiunea dela Quettah, cá o amenintiare a suveranitatii sale. Sir Lewis Pelly, representantele anglesu si a datu silintia a afla unu mediulocu pentru o intielegere cu emirulu, dér' tóte au fostu inzedaru si in fine a parasitu la 2 Aprile Pesiaver fara a fi potutu dobêndi subscrierea tractatului. „Globe“ adauge, ca emirulu in adeveru a declaratu resbelulu in timpulu conferentiei din Pesiaver si ca dela 26 Martiu incóce, candu muri ambasadorulu emirului din Pesiaver, guvernulu britanicu n'a mai primitu nici-o scrisóre din partea emirului. Mai multe persóne, invinovatite ca ar' fi spioni anglesi, au fostu omorite de catra emirulu. Inainte cu 18-luni a provocatu emirulu pe toti capii triburiloru, cá se-i vina cu trupele loru in ajutoriu in resbelulu celu santu contra Angliei.

## Congressulu nationalu bisericescu

alu romaniloru gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a.

Siedinti'a a 15-a. Dupa autenticarea protocóleloru siedintieloru 13 si 14 si dupa ce presidiulu presentà cateva petitiuni, deputatulu Ioanoviciu face urmatórea propunere: — „Esc. S'a Prea Santitulu Archiepiscopu si Metropolitu binevoiésca a aduce la cunoscinti'a inaltului ministeriu maghiaru reg. de culte si instructiune publica, ca maritulu congressu bisericescu gr.-or. romanu cu parere de reu trebuie se observe desconsiderarea, va se dica neaplicarea romaniloru gr.-or. la inaltu acelasi ministeriu, care procedere de feliu nu corespunde legei adusa pentru egal'a indreptatire a nationalitatiloru si a confessiuniloru patriei, din care causa atatu in mai buna informatiune a inaltului ministeriu, de culte si instructiune publica in afacerile nóstre bisericesci si scolare, catu si in luarea in consideratiune a populatiunei gr.-or. din Ungari'a si Transilvani'a, maritulu congressu nutresce speranti'a firma, ca inaltu acelasi ministeriu, intielegendu vointi'a congressului, se va nisuì catu mai curendu amesuratu paritatii altoru confessiuni, a satisface cererei romaniloru gr.-or. aplicandu si dintre barbatii nostri, cei deprinsi in afacerile bisericesci si scolare.“ — Se transpune la comissiune organisatóre.

Marienescu, considerandu, ca invetiatur'a crestinésca a imblanditu pe omu si i-a datu libertatea, considerandu, ca invetiatur'a chrestinésca se respandesce prin catechismu, considerandu, ca catechismulu, folositu astadi in scóla nu mai corespunde, propune, ca congressulu se se adreseze catra sinodulu episcopescu pentru compunerea si introducerea unui nou catechismu, care corespunde cerintieloru moderne. — Acést'a propunere se pune indata la ordinea dilei si se ia in desbatere. — Ionasiu ar' mai adauge la propunerea lui Marienescu unu cuvêntielu, adeca: catechismu „metodicu“. Elu voiesce, cá catechismulu se fia compusu metodicu, cá copii se intielégа si se petrunda invetiatur'a chrestinésca. Dintre tóte obiectele pentru copii religiunea este astadi celu mai greu. Pre candu, déca catechismulu ar' fi metodicu, animele copiiloru pline de iubire n'ar' poté remané straine invetiaturei chrestinesci. — Presidiulu comunica, ca sinodului episcopescu s'au asternutu mai multe catechisme si se ocupa tocmai cu censurarea loru. — Cav. Puscariu face unu aditamentu la propunerea lui Marienescu, cá sinodulu episcopescu se se ocupe totdeodata si cu compunerea unei carti de rogaciuni cu ilustratiuni moderne, cá aceste se se póta folosí si de dómne (Bravo!) — Babesiu sprigineşce aditamentulu lui Puscariu. Adausulu lui Ionasiu 'lu afla de prisosu, fiindu-ca elu este unu postulatu naturalu. — Congressulu primesce propunerea lui Marienescu cu adausulu cav. Puscariu.

Dupa acést'a dep. Trombitasiu reporteza despre diferenti'a escata intre epp. Popasu si sinodulu eparchialu din Caransebesiu. Episcopului, dise elu, nui compete dreptulu absolutu a intarí séu a respinge, ci numai in marginile stat. org. Recunósce ca stat. org. pentru casulu de façia n'a ingrijitu. Unde inse legea nu pretinde casuri speciali, acolo trebuie se ne ajutamu cu normele generale. Stat. nostru organicu este oglind'a liberalismului. Este dér' datoria a interpretá acésta lege acolo unde nu prevede casuri speciali in sensu liberalu. Episcopulu inca n'a facutu asia. — Report. minoritatii Bartolomeiu reinprospeta ce a mai disu in cestiunea acést'a in siedinti'a a 8-a a congressului. Epp. Popasu repeta declaratiunea s'a ca va incerca a complaná lucrulu, asia cá atatu sinodulu catu si alesulu asessoru se fia multiamitu, o declaratiune mai detailata elu nu póte dá, Dupa o desbatere mai lunga in siedinti'a acest'a si in siedinti'a urmatóre a 16-a congressulu primindu propunerea comissiunei a luatu urmatoriulu conclusu in caus'a diferentiei memorate:

„Lasandu nealternatu dreptulu episcopului diecesanu de a intarí séu eventualu a nu intarí pre alesii asessori consistoriali ai senatului strinsu bis. de ambele categorii, congressulu din incidentulu casului concretu din cestiune enuntia in generalu: ca la casu de neintarire epp. resp. archiepp. are a face sinodului cunoscute in de antaiu motivele sale decidatóre. Neaflandu sinodulu alegetoriu motivele intemeiate le póte substerne sinodului episcopescu spre decidere. Casulu concretu subversantu se va resolví in sensulu acestui conclusu congressualu.“

La finea siedintiei 16-a comissiunea organisatória prin reportorulu seu Zigre reportéza asupr'a operatului arondarei protopopiateloru din dieces'a Aradului si districtulu Oradei-mare si propune aprobarea arondarei, totodata propune a dá indemnitate sinodului Aradanu de a sporí numerulu protopopiateloru in conformitate cu normele prescrise dupa trebuintiele locale si referintiele teritoriale.

Epp. Popasu observa, ca inmultirea protop. este o mesura fórte pagubitóre si nepotrivita cu starea materiala de astadi. Unu corpu administrativu slabesce, déca se imparte in numeróse parti. Fiacare protopopiatu reclama unu mare si complicatu aparatu, multi barbati luminati, bani etc. Protopopii cu dreptu cuvêndu se vaera de seracia. Este contra inmultirei protopopiateloru. — Epp. Metianu intr'o lunga vorbire aréta, ca afacerile bis. voru merge bine numai, déca organele esecutive inferióre ducu in deplinire hotaririle organeloru bis. superióre. Adauge apoi, ca in dieces'a s'a esista protopopiate ce cuprindu 50--60 sate si ca astfeliu protopopului este preste putintia a le visitá pe tóte in cursulu unui anu, ceea ce ar' fi de doritu si chiaru neaperatu in interessulu administratiunei bis. Intr'unu anu nu sunt atate dumineci si serbatori cate sate. Protopopii, lucru firescu, sunt ómeni mai betrani, ergo administratiunea este cu anevoia. Nu dotarea mare a protopopiloru, ci bun'a administrare este lucru esentialu. Nu doresce scaderea dotatiunei si nu din acestu motivu insista a se sporí numerulu protopopiateloru. Protopopii n'au cum nici candu ajunge pretutindenea si astfeliu averile si fondurile bis., scolare etc. adese se prapadescu cu sutele si miile. Pana se ne creamu o séma de preoti mai cualificati, se suplinimu acestu neajunsu prin protopopi, cari se visiteze comunele celu puçinu de 2 ori pe anu. Fiacare eparchia se 'si faca insasi arondarea protop. conform. trebuintieloru locale. — Dep. Hodosiu combate parerea, dupa care fetiele bisericesci nu si-ar' cunósce chiamarea si nu si-ar' implinì datorintiele loru, dice apoi, ca propunerea a dóua sta in directa contradicere cu cea de antaiu; ca-ci ce intielesu are a aprobá arondarea facuta si a dá totusi sinodului din Aradu mana libera a face o alta arondare. Singuru congressulu este indreptatitu a sanctioná arondarea proiectata.

Deputatulu Marienescu si Zigre apera propunerea comissiunei, asemenea dep. Babesiu, ér' dep. Cosm'a impartasiesce vederile dep. Hodosiu si com-

bate argumentele eppului Metianu. Immultirea protopopiateloru dice, ar' merge mana in mana cu scaderea dotatiunei si astfeliu fondurile bisericesci scolare in locu se sporésca ar' scadé prin desele „visitatiuni canonice“. — In fine se primesce propunerea dep. Boiu, cá se se amane hotarirea pana congressulu va fi ascultatu propunerile comissiunei in privinti'a operateloru pentru arondarea celorulalte eparchii.

Arondarea protopopiateloru a fostu cestiunea, de carea s'a ocupatu congressulu cu preferintia si in siedinti'a a 17-a. Cá la tóte cestiunile de interessu, asiá si la acést'a n'au lipsitu lungile desbateri. Ceea ce a ingreunatu si asiá dicêndu a impedecatu resolvirea acestei cestiuni, a fostu lips'a proiecteloru de arondare in sensulu conclusului congressualu din 1870. Nr. 157, care hotaresce numerulu sufleteloru pentru unu protopopiatu intre 25,000 pana la 40,000. In sensulu acest'a singura dieces'a Aradului avea proiectu corespundietoriu, pre candu proiectele Archidiecesei si Caransebesiului erau fórte departate dela prescriptulu conclusului congressualu amintitu. Dér' si proiectulu diecesei Aradului erá defectuosu in privinti'a dotatiunei protopresbiteriloru. Astfeliu elu s'a relegatu de nou la sinodulu eparchialu, cá se-'lu completeze si in punctulu acest'a. Ear' proiectele celoru doue diecese s'au relegatu, cá sinódele eparchiale respective se presinte pentru congressulu viitoriu noue proiecte de arondare.

Vine apoi la desbatere propunerea dep. St. Ioanoviciu, care cere, cá comissiunea esmisa pentru a face representatiune la ministeriu in caus'a fonduriloru, se constate totodata si abnormitatea, ca la in. ministeriu de culte si instructiune publica nu este aplicatu nici unu barbatu de ai nostri in o positiune mai inalta, dupa cumu ar' cere paritatea si ecuitatea. Congressulu la propunerea dep. Babesiu primesce urmatoriulu conclusu: „Congressulu recunósce cu parere de reu la mai multe casuri greu simtit'a lipsa in ministeriulu de culte si instructiune a unui barbatu de confessiunea nóstra si insarcinéza pe deputatiunea in caus'a fonduriloru a aduce acésta lipsa la cunoscinti'a in. ministeriu.

Urméza la ordine reportulu comissiunei esmise pentru censurarea reportului delegatiunei congressuale in caus'a despartirei ierarchice de serbi. Reportorulu Iauculescu arata, in ce stadiu se afla lucrarea acelei delegatiuni. Anume, ca 25 comune s'au despartitu; 16 s'au alaturatu la diecesele romane, 4 la cele serbesci; 1 a remasu nedecisa; la 16 comune n'a succesu despartire pe cale amicabila; in 26 comune nu s'a facutu pertractare, din causa, ca ierarchi'a serbésca n'a voitu se intre in pertractari sub cuventu, ca terminulu prefiptu pentru acele pertractari ar' fi espiratu. Processele de despartire din lips'a de bani pana adi nu s'au potutu incepe, ca-ci ministeriulu a opritu a se folosi pentru acele spese banii din fondulu, ce l'a datu pentru comunele serace, ce voru se se despartiésca. In ce privesce monastirile, sinódele nóstre siau reservatu dreptulu a decide causa pe calea processului. Monastirea Hodosiului, adi sub stapanirea diecesei Aradului, serbii ceru a li se dá loru indereptu. Actele, ce privescu causele de despartire se afla la archivulu metropolitanu. In urma aréta, ca loculu de vice-presiedinte alu delegatiunei romane a devenitu vacantu prin mórtea fericitului vicariu din Oradea-mare Andreiu Popu. — Comissiunea propune: 1. a se luá reportulu delegatiunei spre sciintia, indrumandu-se delegatiunea romana: a) a resolví obiectele neresolvite prin intetirea delegatiunei serbe, a-'si impliní si ea datorintiele sale; b) pentru spesele de processu se se faca anticipatiuni dela comune, ér' déca nu, se céra dela ministeriulu ungurescu anticipatiune din numitulu fondu cu aceea, ca sumele anticipate se voru restitui fondului prin retribuire pe comune. 2. In loculu fericitului Andreiu Popu se se aléga unu vice-presiedinte nou.

Congressulu ia reportulu delegatiunei spre sciintia; ér' catu pentru caus'a comuneloru. unde nu s'a efectuitu despartirea, se hotaresce la propunerea lui Rotaru: „ca delegatiunea catu mai curendu se faca pasii necessari, ca processele de despartire ale comuneloru mestecate se se incépa“. La aceste se mai adauge propunerea epp. Popasu de a face pasii de lipsa pentru, cá Maiestatea S'a se se indure a prelungí terminulu pentru aceste pertractari pana atunci, pana candu voru mai fi comune, cari voru se se desparta. — Catu pentru spesele reclamate de poterea processeloru se hotaresce ca: „diecesele Aradului si Caransebesiului se puna in budgetulu loru anualu o suma anumita cá anticipatiune pentru spesele de processu, remanendu, cá comunele respective dupa despartire, se restituie aceste sume din fondurile menite pentru comunele ce voru se se desparta; déca acést'a nu va ajunge se se recurga chiaru la Maiestatea s'a.“

In loculu reposatului vicepresiedinte Andreiu Pap presidiulu recomenda pe par. epp. alu Aradului I. Metianu. Congressulu primesce cu aceea, ca actele respective se se transpuna noului vicepresidentu. In urma dep. V. Mangra atrage atentiunea cestiunei manastiriloru si anume, ca congressulu se insarcineze pe delegatiune a face si in acésta directiune pasii de lipsa pentru a aduce lucrulu in claru cu serbii. La acést'a se observa din partea reportorului, ca sinodulu din Aradu si-a reservatu dreptulu a face processu pentru manastiri, candu va fi lipsa. In urm'a unoru deslusiri date de presidiu si de epp. Metianu se hotaresce a incercá incaodata o solutiune pacinica a causei cu manastirile, ér' in casu de nereusire a se incepe processu formalu.

## Societatea academica romana.

**Siedinti'a dela 25 Septembre.** Se comunica doue adrese ale dlui Grigoriu Tocilescu:

a) Un'a prin care comunica o copia trasa dupa originalulu aflatu in bibliotec'a imperiala din Vien'a, manuscriptu romanu, intitulatu „Vieti'a Santului Iosofatu“, compusu de logofetulu Botiulescu, din Malaesci, in anulu 1763, candu se aflá incarceratu in castelulu dela Milanu. Se recomenda sectiunei filologice.

b) A doua, prin care comunica o seria de iluminatiuni si initiale copiate dintr'o psaltire manuscrise de Efrem, episcopulu Radautiului, in dilele lui Radu Voda celu Mare si a fiiului seu Alexandru, la anulu 1618, aflatóre astadi in bibliotec'a Certcovu din Moscu'a. — D. Tocilescu arata importanti'a acestui opu sub reportulu limbisticu, paleograficu ei artisticu, si cere a se tramite domnisiórei Kakurinov'a din Moscu'a 54 ruble hartia pentru osteuéla descoperirei. — Se recomenda sectiunei istorice reportulu in totalu, spre a se pronuntiá la timpu asupra cestiunei indicate; éra pentru plat'a celoru 54 ruble se recomenda a se prevedé in budgetu.

D. Sionu comunica reportulu comissiunei de revisiune a proiectului de dictionariu, prin care espune resultatulu activitatiei sale. Societatea ia actu si decide, ca comissiunea sa 'si urmarésca lucrarea; totodata a se prevedé in budgetu sumele necesarie.

D. Baritiu comunica din partea sectiunei istorice optu processe-verbale, relative la diversele lucrari ce i s'au fostu recomendatu.

In ordinea discussiunei se pune cestiunea manuscriptului adusu de d. I. Crainicu, sub titlu de „A v r a m u I a n c u sau H o r e 'a II“, despre care avendu-se in vedere referatulu specialu facutu de d. Babesiu si relatiunile date despre elu, Societatea in unanimitate ilu respinge.

Alu doilea se discuta asupra manuscriptului adusu de d. Densusianu, cu titlu I s t o r i 'a r e v o l u t i u n e i l u i H o r e a; se arata societatiei mai multe objectiuni facute in sectiune asupra acestui operatu, si propuneres maioritatiei de a se dá autorelui unu ajutoriu spre a se poté duce in Ungari'a si Transilvani'a pentru urmariri de documente, cu cari se 'si complinésca oper'a, precumu si a se dispune tiparirea ei. — D. Sionu, cerendu cuventulu dice, ca avêndu in vedere, cum ca operatulu in cestiune este imperfectu, nu intielege ca se se ia mesuri pentru tiparirea lui, pana nu 'lu aduce autorulu revisuitu, indreptatu si complinitu. Dlui intielege importanti'a propunerei de a se destina o suma óre-care pentru missiunea de a se urmari documente proprii la istori'a revolutiunei; acést'a inca cu instructiuni anume detaliate, fara cá acést'a se serve, cá obligatiune de a tipari oper'a dlui Densusianu. Pentru partea acést'a de istoria inse, dlui crede, ca e mai rationalu se se puna la concursu, ca-ci póte se voru afla scriitori, cari se o tracteze cu mai multa sciintia, competintia si talentu. — D. Stefanescu observa, ca propunerea sectiunei intru acést'a e in contra regulamentului societatiei; primesce se se dé autorului o suma óre-care pentru o missiune literara, pentru stringerea documenteloru, de care are trebuintia, cum s'a mai datu si altadata pentru asemenea missiuni; dér' nu intielege se se voteze impressiunea chiaru de acum, si apoi se se tramita la o comissiune, nu se imprima in anale de catu scrieri incuviintiate de intrég'a societate si acést'a in urm'a unui reportu alu comissiunei respective, care a avutu inaintea s'a opera completa; prin urmare se i se dé subventiunea; éra pentru tiparire in anale va decide societatea la anulu. — D. Sturdz'a, unitu cu d. Sionu in principiu arata, ca operatulu dlui Densusianu, dupa puçinulu timpu ce 'i a fostu datu, cá se 'lu apretieze, are multe asertiuni nefundate si teorii eronate, cari probéza, ca autorulu n'a rumegatu inca bine subjectulu seu. Déca societatea ar' aprobá tiparirea ei inainte de a vedé rectificarile indicate si implerea lacuneloru, cari le marturisesce insusi autorulu, s'ar' comite o gresiéla supusa la criticele cele mai inviersiunate; dlui admite inse se se acorde dlui Densusianu midiulóce pentru missiunea de a urmari documente relative la istori'a ce s'a apucatu a scrie. — D. Maniu arata, ca si parerea minoritatiei din sectiune este de a nu se admite tiparirea operatului dlui Densusianu; éra despre subventiunea de missiune in Transilvani'a, dice, ca si minoritatea a admis'o, inse se i se dé numai 1000 lei.

Propunerea de 1000 lei, cá cea mai departata, se pune la votu si nu intrunesce maioritatea.

Se pune la votu propunerea comissiunei de a se dá 1500 lei dlui Densusianu, pentru missiunea de a urmari documente in bibliotecele din Ungari'a si Transilvani'a, si se primesce cu maioritate.

Se pune in discussiune regularea concursului pentru tes'a „T i e r a n u l u r o m a n u“, propusu de sectiunea istorica pentru anulu viitoriu. — D-nii Sionu si Odobescu combatu propunerea sub cuventu, ca tes'a acést'a a fostu tractata in anulu acest'a si operatulu venitu s'a respinsu; apoi, ca pentru anulu viitoriu concursulu premiului Nasturelu este regulatu; in cele din urma se pune cá argumentu si aceea, ca concurentulu din anulu acest'a póte se'si publice oper'a, si viitorii concurenti n'ar' poté aflá sorginte decatu totu acestea; apoi ca pentru asemenea these trebuie se se defiga celu puçinu 3 ani. — D-nii Sturdza, Maniu si Ionescu combatu aceste argumente. In cele din urma majoritatea admite, cá acéstasi tesa se se propuna pentru anulu 1881.

Se pune in discutiune continuarea tiparirei catalogului de monumente epigrafice. Dupa propunerea sectiunei se admite, cá acést'a se se tiparésca in 500 esemplare, si sub form'a specimenului, care s'a facutu, pentru care se se destineze o suma de 2000 lei, in budgetulu anului curentu.

**Siedinti'a dela 26 Septembre.** — Se comunica unu dictionariu franceso-romanu, tramisu de autorulu seu d. T. Codrescu. Se primesce cu multiamire. Totodata, dupa propunerea d-lui Sionu. in consideratia, ca d. Codrescu a daruitu mai multe carti societatiei, se aproba a i se dá gratis cate unu esemplaru din tóte imprimatele societatiei.

Se depune reportulu comissiunei insarcinate cu revisiunea bibliotecei si a colectiuniloru; dér' inainte de a se ceti, se dà preferintia discutiunei proiectului de budgetu.

D. Hodosiu dà lectura proiectului si partea venituriloru se votéza cu 108,126 lei 4 bani. Discutiunea deschidiendu-se asupr'a speseloru se votéza mai multe articule, pentru care fusese date voturi de mai inainte din partea societatiei. La articululu, care figurá sub titlulu de cumperare si legatu de carti, d. Laurianu cere se se despartia si se se tréca sub rubrica deosebita fiecare in parte. Societatea consimte.

D. Sionu propune, cá avendu-se in vedere, cumu-ca s'a aprobatu a se cumperá bibliotec'a repausatului Papiu, pentru care s'a asemnatu o suma destulu de insemnata, pentru acést'a se nu se mai faca previsiuni pentru alte cumperari de carti. — Societatea adera; ér' d. Stefanescu, aducêndu aminte, ca inca din anulu trecutu societatea incuviintiase a se ficsá o suma pentru cumperare de carti de sciintia, si avendu in vedere, ca din sumele prevediute anulu trecutu, s'a facutu o economia de peste 500 lei la acestu articulu, propune a se trece pentru anulu acest'a in budgetu 1000 lei pentru cumperare de carti sciintifice. — Se pune la votu acésta propunere si nu capeta maioritate. Or'a fiindu inaintata, discutiunea acest'a se suspenda, anunciandu-se pentru a dou'a di.

## Diverse.

(P e r d e r i l e i n B o s n i 'a.) Ministrulu de resbelu imperialu comite Bylandt a impartasitu in cercurile delegationale, ca dupa numerarea autentica cea mai noua ce s'a facutu in ministeriulu de resbelu asupra perderiloru armatei nostre in Bosni'a si Herzegovin'a, aceste, incatu sunt cunoscute pana acuma, n'au ajunsu inca cifr'a de 5000 morti, raniti si disparuti, asiadér' cifr'a oficiala publicata mai inainte a fostu pré mare. Mai puçinu favorabilu sta lucrulu cu bolnavii. Numerulu soldatiloru, cari se afla in spitale se urca la 20,000.

(I m p a r t i r e a p o l i t i c a t e r i t o r i a l a a B o s n i e i s i a H e r z e g o v i n e i) publica „Corespondenti'a Bosniaca“. Dupa acést'a Bosni'a se imparte in privinti'a administrativa in 5 districte (Kreise) si 37 cercuri (Bezirke); Herzegovin'a forméza alu 6-lea districtu cu 10 cercuri. Districtele sunt urmatórele: 1. distr. Seraievo, 2. distr. Travnicu, 3. distr. Banialuc'a, 4. distr. Bihaci, 5. distr. Zvornicu, 6. distr. (Herzegovinei) Mostar. —

(B l a s i u s O r b á n si „M a g y a r P o l g a r.) Redactorulu diuariului maghiaru din Clusiu „Magyar Polgár“ a adressatu catra deputatulu dietalu Blasius Orbán urmatórea „epistola deschisa“ in foi'a s'a: „In siedinti'a dietei dela 2 Nov. c. D-ta, d-le deputatu, ai sustienutu, ca ai cunoscintia sigura despre aceea, candu au sositu cate 2000 fl.

la Ladislau Tisza in Cianu, cari apoi s'au impartitu in cercurile de alegere de catra eroii chiorumbeti dela „Magyar Polgár". Dupa ce acést'a agera observare se póte referi numai la mine, deórece eu sunt redactorulu fóiei „Magyar Polgár", si am bucuri'a de a me uitá chiorisiu, me simtiu indatoratu de a respunde cu cateva cuvinte la espectorarile d-lui deputatu. Déca d-lu Blasiu Orbán va póté aflá in Transilvani'a séu in alta parte a tierii nóstre unu deputatu, care ar' poté sustiené pe façia, ca a primitu din partea mea in decursulu alegeriloru bani spre scopuri electorale, séu déca va poté dovedi, ca am tramisu cuiva séu prin posta, séu pe cale privata bani spre scopuri electorali: atunci me obligu, ca voiu dá d-lui Blasiu Orbán ori-ce satisfactiune ar' dorí, fia morala séu de alta natura. Déca inse nu'si póte justificá afirmatiunile sale de mai susu, atunci declaru pe d-lu Blasiu Orbán, care multu timpu trecea de omu seriosu, de unu calumniatoriu si de unu palavragiu de nimic'a, care nu merita se ocupe unu locu in parlamentulu ungurescu. Clusiu, 4 Nov. Nicolae Papp m. p., redactorulu fóiei „Magyar Polgár". — La scrisórea acésta a d-lui N. Papp a respunsu d. br. Blasius Orbán prin publicarea unei contra-declaratiuni, in care dice: „Lacheulu platitu alu regimelui Tiszaianu ruinatoriu de natiune, d-lu Nicolae Papp, mi-a adressatu in „Magyar Polgár" o scrisóre. Clusiulu este multu pré departe, decatu cá se potu desemná cu cód'a biciului meu pe obrazulu acestei slugi, stigm'a sclavului. Elu cere dela mine dovedi, candu a tramisu vre-unui candidatu guvernamentalu séu altucuiva bani spre mituire? Elu n'a tramisu, dér' a dusu singuru bani pretutindeni, unde a potutu se ajunga. Se nu uite de drumurile sale Gherlane, unde au fostu alesu cu corumperi ne mai audite pe membri dietei din Sibiiu si ai senatului imperialu despretiuiti in tóta tiér'a. Se nu'si uite de faptele Turene, unde impreuna cu maiestru de dantiu Hora a mersu din casa in casa si a cumperatu cu bani sufletele in din'a mare pe strada — cumu vediui eu impreuna cu altii — in asia mare mesura, incatu déca procurorulu reg. ar' voi se aplice in contra d-lui Nicolae Papp pedepsele cele aspre prescrise pentru abusurile la alegeri, atunci acesta de multu ar' fi potutu meditá in temnitia asupra trecutului gloriei lui Tisza. Elu cere dovedi! Cu asemeni dovedi voi servi sectiunei criminale a tribunalului, ca-ci eu numai acestu foru ilu tienu de competentu pentru condamnarea nerusinarei unui individu sutenatu (platitu) cum e Nicolae Papp. Budapest'a 7 Nov. 1878. Blasius Orbán m. p."

(Soldati romani decorati.) Comandantulu armatei II baronulu Philippovics a distinsu cu medalii de „virtute militare" urmatorii soldati, cari s'au distinsu pe campulu de batalia din Bosni'a; Din regimentulu de infanteria Alexandru Cesareviciu, mare-principe si clironomu alu Russiei Nr. 61: pentru luptele din 9, 10, 11, 16 si 19 Augustu la Tuzla si Doboi medail'a de argintu clas'a 2-a sergentului Iosifu Bacea, corporalului Ioanu Berza, infanteristiloru Ioanu Fistea, Petru Iosivescu, Cristofu Vladu si Martinu Stancu. „Tel. R."

(La primirea romaniloru in Dobrogea.) Unu corespondentu alu „Pressei" scrie cu privire la acést'a din Tulcea: „Aicea lumea se pregatesce pentru primirea romaniloru, ridicandu-se arcuri de triumfu. La inceputu tóte nationalitatile se preparau, fiacare in parte a primi pe romani dupa anim'a si mediulócele loru. Asia, romanii, comunitatea israelita, grecii, turcii, lipovenii, fiacare in felulu seu voiea se 'si manifeste bucuri'a. Bulgarii inse facura pe guvernatoru se intervina si sub pretecstu de a ajutá manifestatiunea ei facura atatea obstacole si atata pressiune, incatu contopira cu densii pe toti ceil'alti, si asia ei scapara de o cheltuiéla mare, ce ar' fi trebuitu se faca comunitatea loru. Pressiunea merse pana acolo, incatu guvernatorulu ordoná de a se sterge si a se preface unu tablou mare, representandu o femea (Dobrogea) cu lantiurile rupte la mani si la picióre; guvernatorulu insistá se se puna unu steagu russescu in man'a acestei figuri."

(Unu nou semnu de vieatia alu nihilistiloru.) — Se scrie din Moscv'a: Nihilistii au datu ér' unu semnu de vieatia. La 18/30 curentu toti guvernatorii generali din Russi'a au primitu scrisori amenintiatóre dela „comitetulu esecutivu subpamenténu", de urmatoriulu cuprinsu: „Calau supremu alu Tiarului in districtu, baga de séma! Din ascundietórea nóstra subpamenténa controlamu lucrarile tale. Crutia pe bravulu poporu, pe credinciosulu poporu russu, de si Tiarulu 'ti ordona se faci a se indoi cnutulu pe spatele poporului . . . Crutia poporulu, repetamu inca odata, ca-ci in casu contrariu man'a dreptatiei te va ajunge fara crutiare si fara indurare. Déca Tiarulu ne apasa cu o mana de feru, ea se oglindéza in sunetulu metalicu alu pumnalului. Dupa cum n'aveti voi indurare cu noi, totu astfeliu n'avemu nici noi cu voi. Dinte pentru dinte, sange pentru sange! . . . Notéza-'ti o . . . Déca ne urmaresci, ne arestezi seu ne ridici fara vina, man'a nevediuta, care a lovitu pe Mezentzef, te va lovi si pe tine si te va face se 'ti ai cea din urma biae in propriulu teu sange. Pazitive de furi'a poporului, déca ve este draga vieati'a". Cea mai mare panica domnesce in cercurile guvernamentale russe in urm'a acestei amenintiari. „Resb."

(Sciri din Romani'a.) — Cetimu in „L'Orient": Dat'a trecerei trupeloru romane in Dobrogea nu este inca ficsata. Se crede inse, ca acést'a operatiune va avé locu in timpulu dela 4/16 pana la 10/22 Novembre. Consiliulu de ministrii s'au reunitu si eri, si consultatiunea a duratu mai multe óre. Obiectulu lungiloru deliberatiuni ale ministeriului a fostu, credemu, totu ocuparea Dobrogei. — Nu se crede, ca comissiunea europeana pentru delimitatiunea Bulgariei si a Dobrogei se'si póta terminá lucrarile sale inainte de 2/14 Novembre. — Acelasiu diuariu publica urmatórea scire: „Esc. s'a generalulu-comandante alu armatei russesci de reserva, a carui resiedintia e in Bucuresci, va parasi capital'a Romaniei in 5/17 Novembre viitoriu si se va duce se se instaleze cu statulu seu maioru in Chisineu. Dela acea data nu voru mai remané russi in Bucuresci si nici chiaru in Romani'a. Se póte dice cu alte cuvinte, ca ocupatiunea principatului se va sfersi, de faptu, intr'o septemana." — „Stafet'a" afla, ca d. prefectu alu judetiului Iasi ar' fi primitu dela ministeriu o adressa, spre a recomenda pe dómnele, cari au contribuitu, prin bani si osteneli, in ajutorarea soldatiloru romani raniti in ultimulu resbelu, spre a li se conferi decoratiunea „Elisabet'a". D. prefectu a impartasitu, se dice, acea adressa dómneloru presiedinte ale comiteteloru respective, spre a obtiené o asemenea recomendatiune.

## Sciri ultime.

**Vien'a,** 10 Nov. Se asigura ca imperatulu a acordatu o amnestia generala pentru intregu tienutulu Bosniei si alu Herzegovinei. In curêndu se va publicá cu privire la acést'a o proclamatiune a Maiestatii Sale catra locuitorii celoru doue provincie.

„Polit. Corr." declara de neadeverate scirile nefavorabile ce s'au latitu asupra starei sanatatii Tiarului.

**Vien'a,** 10 Nov. Diuariele anuncia, ca o deputatiune de Bei a presentatu comandantelui supremu alu armatei de ocupare o adressa catra Imperatulu Austriei, subsemnata de 59 din cei mai avuti si mai insemnati musulmani din Seraievo. Subsemnatorii acestei adresse solicita dela M. S. anesarea loru la imperiulu austro-ungaru; ei reclama organisarea unei autoritati eclesiastice autonome pentru Herzegovin'a si Bosni'a, suprimarea scóleloru confessionale si infiintiarea de scóle primarie; ei inchieie in sfêrsitu printr'unu apelu la generositatea Imperatului, rogandu'lu a proclamá amnestia pentru insurgentii din amendoue provinciele.

**Parisu,** 9 Nov. Comissiunea financieloru in reportulu seu asupr'a budgetului ministeriului afaceriloru straine, a conchisu la numirea unui ministru plenipotentiariu pentru Serbi'a, a unui siefu de missiune pentru Romani'a, a unui insarcinatu de afaceri pentru Muntenegru si a unui aginte diplomaticu pentru Bulgari'a. — E positivu, ca Russi'a a declaratu, ca deplin'a esecutare a tractatului dela Berlinu este bas'a politicei sale si ca prin urmare e castigata aderarea s'a la demersulu d-lui Waddington in privinti'a Greciei. — Sciri din Per'a anuncia, ca Pórt'a e dispusa de a se intielege cu Greci'a, déca acést'a cere o simpla rectificare de fruntaria; dér' ca Pórt'a nu intielege a slabí poterea fruntariei sale militare in Tesali'a si in Epiru.

**Londonu,** 10 Nov. Lordulu Beaconsfield a disu intr'unu discursu, ce a pronunciatu: „Sultanulu a devenitu aliatulu Angliei. Angli'a, prin posederea insulei Cipru e in stare de a'i dá ajutoriu. Resultatele congressului asigura Sultanului independinti'a, punendu'i capital'a in positiune de a nu poté fi luata, daudu'i midiulóce de a supraveghiá trecerea Dardaneleloru si asigurandu'i venitulu avutelorn sale provincie." Lordulu Beaconsfield a adausu: „Angli'a voiesce esecutarea rigorósa a tractatului dela Berlinu si, de va fi trebuintia, ea va sustiené aplicarea lui din tóte poterile sale."

**Vien'a,** 11 Nov. Astadi publica „Pol. Cor." tecstulu proclamatiunei imperatesci catra locuitorii Bosniei cu-o amnestia generala pentru insurgentii din Bosni'a si Herzegovin'a. Eschisi dela favorulu amnestiarei sunt capii arestati ai insurrectiunei, dér' si in privinti'a acestora se face in anumite casuri o propunere de agratiare.

## Ajutórie pentru ranitii din Bosni'a.

**Gelou,** in 9 Octobre 1878.

(Urmare si fine.)

7. Pe list'a dómneloru Péchy si Iuoniase Popu: Dela unu invetiatoriu 2 fl., An'a Mártonfi 50 cr., Ioanu Lapusianu 20 cr., Bartha Lászlóné 30 cr., Racz Iosifu 20 cr., Pap Iosefné 50 cr., Stefanésa Popu 30 cr., Szatmári Iosefné 10 cr., Iuoniasa Crisianu 10 cr., Georgiu Goranu 1 fl., Tatai Ferenczné 30 cr., Fosztó Andrisné 30 cr., Kristof 20 cr., Bábics Ferenczné 20 cr., Kohl Hermanné 30 cr., Kiss Jánosné 10 cr., Georgie Balogh 1 fl., Ilyefalvi Josefné 20 cr., Prein Ferenczné 30 cr., Gönczi Sándor 50 cr., Süveges Györgyné 10 cr., Szabó András 30 cr., Danila Kuti 20 cr., Gombos Györgyné 10 cr., Ioanu Cosm'a 50 cr., Ioanu Muresianu 40 cr., Ioaniasa Siandoru 6 cr., Martoniasa Borbé 20 cr., Iosifu Cotisielu 20 cr., Grigorie Bagaméri 20 cr., Indreiase Chimpianu 20 cr., Flóre Türei 10 cr., Conducatoriulu de gendarmi 1 fl., Iliesiu Dum'a 50 cr., Ferenczinè 20 cr., Gavrila Tataru 20 cr., Török Joskané 10 cr., Veselic'a Stanu 50 cr., Onutiu Velea 50 cr., Simionu Velea 30 cr., Marie Sturzu 30 cr., Iacobu Maieru 20 cr., Iuoniasa Foszto 40 cr., Iuoniasa Ilyefalvi 15 cr., din obiecte vendute 4 fl. 44 cr. Cu totulu 19 fl. 95 cr.

8. Pe list'a dómnei Dénes: Dela N. N. 1 fl., Kraus Albertu 30 cr., Gavrisiu Siandoru 20 cr., Gavrila Marianu 20 cr., Rátz Mihályné 10 cr., dómn'a Soos 50 cr., Dr. Deusch 50 cr., Ioanu Kondor 10 cr., Iecobóa Capusianu 50 cr., Petru Stanu 10 cr., Iosifu Stanu 10 cr., Ioanu Micasiu 30 cr., Alecse Nagy 10 cr., Victoru Azbej 24 cr., Mihailease Binder 20 cr., Mártoneasa Merza 1 fl., Veseliói Lucaciu 1 fl., Martonease Biluska 50 cr., Marton Biluska jun. 26 cr., Alecse Dénes 1 fl., Simionu Stanu 60 cr., Ilie Burca 20 cr., Alecsóé Dénes 1 fl., din obiecte vendute 5 fl. 65 cr. Cu totulu 15 fl. 55 cr.

9. Pe list'a dómnei Susan'a Pénzes ved. Konya: Dela Stefaniase Seres 1 fl., Carolin'a Toth 50 cr., Botz István 50 cr., Marie Merza 5 cr., Meni Merza 5 cr., Zéld Iosef 50 cr., Colectanta 1 fl., Marie Pénzes vid. Dominik 50 cr., Iulian'a Schopf 50 cr., Fetitiele din clas'a I-a 30 cr., Ioanu Burjanu 15 cr., An'a Bodea 25 cr. si dela patrusprediece prunci de scóla 75 cr. Cu totulu 6 fl. 5 cr.

10. Pe list'a dómnei Alecsoé Rosenfeld s'a adunatu dela Dr. Iacobu Deusch 50 cr., Gusti Schocs 50 cr., E. R. 50 cr., Chirila Vürsching 50 cr., Harth Majer 50 cr., Alecse Rosenfeld 50 cr., Kohn Ignátz 40 cr., Georgie Horváth 40 cr., Alecse Nagy 20 cr. Cu totulu 4 fl. v. a.

Sum'a totala a baniloru 201 fl. 20 cr. v. a.

E de observatu, ca unii bravi agricultori 'si prestara ofertulu in bucate si alte obiecte netransportabili, cari, dreptu aceea se prefacura in bani, si in memorat'a adunare ratiocinatoria se incunosciintiara d'impreuna cu numele daruitoriloru in tóta santi'a cugetului. Era sum'a de bani si obiectele mai susnumite se adressara domnului comite supremu alu comitatului Cosiognei, spre a se inaintá la destinatiunea loru.

Gelou, in 9 Octobre 2878.

Rosali'a Popu nasc. Baldi,
cassier'a comitetului ajutatoriu.



## Cursulu la burs'a de Vien'a

din 13 Novembre st. n. 1878.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 5% Rent'a charthia (Metalliques) . . . | 60.95 | Oblig. rurali ungare . | 73.25 |
| 5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . | 62.35 | „ „ Banat-Timis. | 79.25 |
| Losurile din 1860 . | 112 20 | „ „ transilvane . | 84.— |
| Actiunile bancei nation. | 789.— | „ „ croato-slav. | 74.50 |
| „ instit. de creditu | 227.20 | Argintulu in marfuri . | 100.— |
| Londr'a, 3 luni . . | 116.35 | Galbini imperatesci . | 5.58 |
| | | Napoleond'ori . . . | 9.35 |
| | | Marci 100 imp. germ. . | 57.80 |


Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.